

ประมวลการสอนรายวิชา (Course syllabus) วิทยาลัยเภสัชศาสตร์

รหัสวิชา PHA 242 จำนวนหน่วยกิต 1 (0-3-2)

ชื่อวิชา ปฏิบัติการความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร กลุ่มเรียน 11, 12

Introduction to Phytomedicine Laboratory

ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ผู้เรียน นักศึกษาวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

อาจารย์ผู้สอน

1. รศ.ดร.ภญ.ดวงเดือน เมฆสุริยนต์	2. รศ.ดร.ภก.ทศชน จรุงรัตน์
3. รศ.ดร.อภิรักษ์ สกลปักษ์	4. ผศ.ดร.ภก.ธนภัทร ทรงศักดิ์
5. ผศ.ดร.ภญ.สุรางค์ ลีละวัฒน์	6. ผศ.ดร.ภญ.ปิยนุช ทองผาสุก
7. ผศ.ดร.ภญ.ศุภวรรณ บุญระเทพ	8. ผศ.ดร.ภญ.อรพรรณ เทียรย์พงษ์
9. ผศ.ดร.ภก.เขาวลิต มณฑล	10. ผศ.ภญ.ชมนกส์ ชูโชติ
11. อ.ดร.ภก.วงศ์วิริศ พาณิชชานนท์	12. อ.ภญ.อาทิมนต์ วุฒิพงศ์
13. อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน	

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน และ ผศ.ภญ.ชมนกส์ ชูโชติ

วัน/เวลา/สถานที่สอน เวลาชี้แจงปฏิบัติการ : วันศุกร์ เวลา 9.00 – 9.15 น. ห้อง 4-617

เวลาปฏิบัติการ:

กลุ่มเรียน 11 วันศุกร์ เวลา 9.00 – 12.00 น. ห้อง 4-617

วิชาบังคับก่อน BIO 136 หลักชีววิทยา

BIO 137 ปฏิบัติการหลักชีววิทยา

วิชาบังคับร่วม PHA 241 ความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติการด้านสัณฐานวิทยาและลักษณะของเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด อนุกรมวิธานพืช การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งและพิพิธภัณฑ์พืช

Laboratory of morphology and plant histology of roots, stems, leaves, flowers, fruits and seeds; plant taxonomy, herbarium and herbarium techniques.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning outcomes: CLOs)

หลังจากศึกษาแล้วนักศึกษาสามารถ

1. PHA242-CLO1 อธิบายสัณฐานวิทยาและเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ดได้
2. PHA242-CLO2 อธิบายลักษณะทางพฤกษศาสตร์ที่สำคัญของพืชในวงศ์ต่างๆ ที่มีความสำคัญทางยาได้
3. PHA242-CLO3 อธิบายหลักการและใช้รูปวิธานในการจำแนกวงศ์พืชที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาวิชา (ตามตารางแนบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ใช้สื่อการสอน ประกอบการตั้งตัวอย่างพืชสมุนไพร
2. ศึกษาเซลล์และเนื้อเยื่อพืชภายใต้กล้องจุลทรรศน์

3. ทดสอบย่อย (Quiz) การบ้านและงานที่ได้รับมอบหมาย
4. วิชาที่มีการใช้วัดกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

การประเมินผล

- สอบข้อเขียน 30% แบ่งสอบ 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1	สอบกลางภาค ครั้งที่ 1	14%
ครั้งที่ 2	สอบกลางภาค ครั้งที่ 2	8%
ครั้งที่ 3	สอบปลายภาค	8%
- สอบปฏิบัติการ 60% แบ่งสอบ 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1	สอบปฏิบัติการสัณฐานวิทยาของพืช	25%
ครั้งที่ 2	สอบปฏิบัติการเซลล์และเนื้อเยื่อพืช	15%
ครั้งที่ 3	สอบปฏิบัติการอนุกรมวิธานพืชสมุนไพร	
	และการตรวจสอบชนิดพืชโดยใช้รูปวิธาน	20%
- รายงานปฏิบัติการ 5%
- การทดสอบย่อย 5%
- เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50%
- ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเภสัชศาสตร์ และคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเภสัชศาสตร์

หมายเหตุ กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ตำราและเอกสารหลัก

1. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้ เล่ม 1. กรุงเทพฯ: ไคมอนด์พรีนตติ้ง, 2548.
2. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้ เล่ม 2. กรุงเทพฯ: ไคมอนด์พรีนตติ้ง, 2548.
3. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้ เล่ม 3. กรุงเทพฯ: ไคมอนด์พรีนตติ้ง, 2551.
4. ชุมพล คุณวาสี. สัณฐานวิทยาเบื้องต้นในการระบุชื่อวงศ์พืชดอกสามัญ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
5. สมภพ ประธานธรรักษ์. อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2539
6. Jackson BP, Snowdon DW. Atlas of microspopy of medicinal plants, culinary hearb, and spices. London: Belhaven Press; 1990.
7. Department of Medical Sciences, Ministry of Public Health, Thailand. Thai Herbal Pharmacopoeia. Office of Notional Buddishm Press: Bangkok; 2007.

เอกสารและข้อมูลสำคัญ

1. Spichider R, Savolainen V, Figeat M and Jeanmonod D. Systematic botany of flowering plants. Plymouth: Science Publishere. Inc.; 2004.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. นิจศิริ เรืองรังษี. สมุนไพรไทย กรุงเทพฯ : พี เฮลท์ตี้, 2547.

แผนการสอน
(Course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา PHA 242 ปฏิบัติการความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร จำนวนหน่วยกิต 1 (0-3-2)
 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568
 เวลาและสถานที่เรียน กลุ่มเรียน 11 วันศุกร์ เวลา 9.00 – 12.00 น. ห้อง 4-617

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	15 ส.ค. 68	สัณฐานวิทยาของลำต้น รากและเหง้า	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
2	22 ส.ค. 68	สัณฐานวิทยาของใบ	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
3	29 ส.ค. 68	สัณฐานวิทยาของดอก	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
4	5 ก.ย. 68	สัณฐานวิทยาของช่อดอก	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
5	12 ก.ย. 68	สัณฐานวิทยาของผลและเมล็ด	ผศ.ภญ.ชมนกาส ชูโชติและคณาจารย์
6	19 ก.ย. 68	เซลล์และเนื้อเยื่อพืช 1	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
7	26 ก.ย. 68	เซลล์และเนื้อเยื่อพืช 2	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
สอบกลางภาควันที่ 29 กันยายน – 10 ตุลาคม 2568 (ครั้งที่ 1-5)			
8	17 ต.ค. 68	การศึกษาลักษณะของเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น เหง้า ใบ ดอก ผลและ เมล็ด	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
9	24 ต.ค. 68	บูรณาการทางสัณฐานวิทยาของพืช	คณาจารย์ผู้สอน
10	31 ต.ค. 68	บูรณาการทางเซลล์และเนื้อเยื่อพืช	คณาจารย์ผู้สอน
สอบนอกตารางวันอาทิตย์ที่ 9 พฤศจิกายน 2568 (ครั้งที่ 6-8)			
11	7 พ.ย. 68	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (1)	ผศ.ดร.ภญ.อรรพรรณ เทียรพงษ์และคณาจารย์
12	14 พ.ย. 68	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (2)	ผศ.ดร.ภญ.อรรพรรณ เทียรพงษ์และคณาจารย์
13	21 พ.ย. 68	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (3)	ผศ.ดร.ภญ.อรรพรรณ เทียรพงษ์และคณาจารย์
14	28 พ.ย. 68	การจำแนกชนิดของพืชโดยใช้รูป วิธาน	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงินและคณาจารย์
15	5 ธ.ค. 68	บูรณาการความรู้ทางอนุกรมวิธานพืช สมุนไพร	คณาจารย์ผู้สอน
สอบปลายภาควันที่ 11 – 22 ธันวาคม 2568 (ครั้งที่ 11-13)			